

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2010. év január hó 12. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet.

A hivatali visszaélés büntette miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság 15.B.76/2006/29. számú ítéletét **annyiban változtatja meg, hogy az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.**

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott köteles a másodfokú eljárás során felmerült 12.345 Ft (Tizenkettőezer-háromszáznegyvenöt) Ft bűnügyi költséget az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Pest Megyei Bíróság a 2009. március 23. napján kihirdetett 15.B.76/2006/29. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali visszaélés büntetében (Btk.225.§), ezért őt 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, egyben a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 3.000 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A kihirdetett ítélettel kapcsolatban az ügyész a nyilatkozattételre 3 napot tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül a vádlott terhére súlyosításért, pénzmellékbüntetés kiszabásáért és az előzetes mentesítés mellőzése végett jelentett be fellebbezést, míg a vádlott és védője felmentésért jelentett be fellebbezést, mert álláspontjuk szerint „a jogtalan előny nem következett be”.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.383/2009/1. számú átiratában, illetve képviselője a nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta megalapozottnak. Álláspontja szerint az első fokon eljáró megyei bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, eleget tett a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos indokolási kötelezettségének, meggyőző és logikus magyarázatát adta annak, hogy a vádlott védekezését miért nem fogadta el és ezzel

szemben mely bizonyítékokra alapította a történeti tényállást. Ugyanakkor indítványozta a tényállás kiegészítését a vádlott kiadmányozási jogával kapcsolatban, az általa aláírt dokumentumok pontos megnevezésére vonatkozóan, illetve az építési engedélyek vonatkozásában az illeték lerovási kötelezettség elmulasztására nézve. A kiegészítésekkel a tényállást irányadónak tekintette a másodfokú eljárásban is. A tényállás alapján a megyei bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és cselekményének jogi minősítése is törvényes.

A megyei bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó bűnösségi körülményeket lényegében helyesen értékelte, ugyanakkor nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy a vádlott már harmadik alkalommal áll bíróság előtt, a cselekményét hivatásának gyakorlásával összefüggésben és vezető beosztása felhasználásával követte el. Erre tekintettel előzetes mentesítésben részesítése nem indokolt. A bűncselekmény elkövetésétől való hatásosabb visszatartás érdekében a vádlottal szemben pénzmellékbüntetés kiszabása is szükséges.

A kifejtettek alapján indítványozta a megyei bíróság ítéletének megváltoztatását, az előzetes mentesítés mellőzését és a vádlottal szemben pénzmellékbüntetés kiszabását.

A nyilvános ülésen a vádlott kirendelt védője a felmentésre irányuló fellebbezést védencével egyeztetve a továbbiakban nem tartotta fenn. Kijelentette, hogy az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást és jogi minősítést nem vitatja, álláspontja szerint az alkalmazott büntetés is törvényes. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az ügyészi indítvánnyal kapcsolatban a védő utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a körülmények mérlegelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott az előzetes mentesítés megadására érdemes, mert ezzel lehetőséget kívánt adni a vádlott számára, hogy a továbbiakban képzettségének megfelelő munkát végezhesen. A tárgyaláson becsatolt igazolás alapján azt az álláspontját fejtette ki, hogy az álláskeresői járadékban való részesítése folytán a vádlott jövedelemmel nem rendelkezik, vagyona nincs, ezért az ügyész által indítványozott pénzmellékbüntetés alkalmazásának a törvényi előfeltételei nem állnak fenn. Az ügyészi indítvány elutasítását indítványozta.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előterjesztettekhez. Közölte, hogy 2009. november 10. óta részesül álláskeresői járadékban, amelynek összege az első 88 napban 84.000 Ft/hó, míg az ezt követő 87 napig 41.470 Ft/hó, amely összegből élettársával közösen élnek. Szenvedélybetegsége miatt rehabilitációs kezelésben vesz részt az Indit Közalapítvány Drogambulanciáján.

Az ellentétes irányú jogorvoslatok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülvizsgálta. A Pest Megyei Bíróság eljárását vizsgálva megállapította, hogy a megyei bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, a vádlott kioktatása szabályszerűen megtörtént, nevezett jogainak gyakorlása mellett tette meg vallomását,

a tanúk vallomására, valamint az okirati bizonyítékok tartalmára észrevételeit megtehetette, a tanúkhoz kérdést is intézhetett. A tanúk kihallgatása ugyancsak az eljárási szabályok betartásával történt, nevezettek jogaira és kötelezettségeikre történt kioktatása megtörtént, az ügy szempontjából jelentős bizonyítékokat a bíróság felolvasással tette bizonyítás anyagává.

A megyei bíróság az ügy elbírálása szempontjából lényeges körülményeket megvizsgálta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte és mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg a tényállást. A tényállás lényegében megalapozott, azonban az több tekintetben hiányos, (Be.351.§ (2) bekezdés b./ pont) ezért kiegészítésre szorul. A kiegészítés és a hiánytalan tényállás megállapítása az iratok tartalma és a vádlottnak a nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján lehetséges volt, ezért az ítélet a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja alkalmazásával - a fellebbviteli főügyészség indítványával egyezően - a tényállást a következők szerint egészítette ki.

- A vádlott személyi körülményeire vonatkozó ítéleti megállapításokat (elsőfokú ítélet 1. oldal utolsó bekezdése) azzal egészíti ki, hogy a vádlott jelenleg álláskereső támogatásban részesül, amelynek összege 88 napig havi 84.000 Ft, míg azt ezt követő 87 napig 41.470 Ft, amely összegből élettársa eltartásához is hozzájárul. A vádlott az Indit Közalapítvány Drogambulanciáján folyamatos kezelés alatt áll.
- Az ítélet 2. oldal 2. bekezdését annyiban egészíti ki, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.I.1055/2003/5. számú ítéletét a Fővárosi Bíróság a 2004. október 25-én kelt 28.Bf.8816/2003/5. számú határozatával emelte jogerőre.
- Az elsőfokú ítélet 2. oldalának 4. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a vádlott a műszaki osztály vezetőjétől a kiadmányozási jogkört 2003. július 10-től 2005. május 12-ig terjedő hatállyal elvette. Ezen időtartam alatt a 2004. július 19-től 22-ig terjedő időre a kiadmányozás jogát az osztályvezető részben visszakapta, de azzal a megszorítással, hogy építési engedélyt nem írhat alá. A fenti időszakban tehát a műszaki osztály tekintetében a kiadmányozási jogkört teljes körűen a vádlott, mint jegyző gyakorolta. (Nyomozati iratok 231-243. oldalig terjedő iratok.)
- Az ítélet 3. oldalának 3. bekezdésében írt mondatot azzal egészíti ki, hogy a 2004. június 14-én hozott határozaton a jegyző aláírása szerepel, ez a kiadmányozási jogkör teljes körű gyakorlásából fakadt. A határozat tárgyként a Kistarcsa, 000/00. hrsz. szám alatti ingatlanon 48 és 26 lakásos társasház (szolgálati lakások) építési engedélyezési ügye nyert feltüntetést és a határozat az építtetőnek - aki az önkormányzathoz 2004. május 2-án érkezett kérelmében a Kistarcsa, 000/00. hrsz. ingatlanra vonatkozóan terjesztette elő építési engedély iránti kérelmét - ad engedélyt arra, hogy a kérdéses ingatlanon szolgálati lakások építési munkálatait elvégezze. Az építtető a kérelméhez 2004. május 10. keltezéssel nyilatkozatot is csatolt, mely szerint kistarcsai cége alkalmazotti állománya több, mint a már megépített szolgálati lakások darabszáma, valamint az engedélyezés alatt lévő 74 lakás összessége.

(Nyomozati iratok I. példány 21-23. oldal.) A vádlott által aláírt határozaton jogerősítési záradék nem szerepel.

- Az ítélet 3. oldal 4. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a vádlott az ügyben 2004. július 29-én újabb határozatot hozott, amelynek tárgya az építtető Kistarcsa, 000/00. hrsz-on 48 és 26 lakásos társasház építési engedély ügye. A határozat rendelkező része az Építőipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. építtetőnek ad engedélyt arra, hogy a megjelölt ingatlanon 48 és 26 lakásos társasház építési munkálatait elvégezze. A határozat indokolásában utalás történt arra, hogy az építtető kérelmezte az építési engedélynek a Kft. nevére történő átírását is. A határozat meghozatalát megelőzte egy 2004. júliusában beterjesztett építési engedély módosítására irányuló kérelem, (nyomozati iratok I. kötet 32. oldal) amely a pincésint, illetve az engedélyezett tetőforma (tetőtér) beépítését célozta. A határozatot a vádlott írta alá, azon a szolgálati lakás megjelölés már nem szerepel, a határozatra a vádlott 2004. augusztus 9. napjára dátumozott és aláírásával ellátott jogerősítési záradékot vezetett. (Nyomozati iratok 85-91. oldal.)
- Az ítélet 4. oldalának 2. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a vádlott a 2004. október 11-i kérelem alapján 2004. november 16-án, míg a 2005. március 21-i kérelem alapján 2005. április 21-én adta ki az építési engedélyeket. (Nyomozati iratok 517. és 551. oldal.)
- Az ítélet 4. oldal 4. bekezdésének első mondatát azzal egészíti ki, hogy a 2004. október 11-i építési engedély iránti kérelmen 800.000 Ft, míg a 2005. március 21-én keltezett kérelmen 200.000 Ft illeték nem került lerovásra. A fenti összeg megfizetése és behatása iránt a vádlott nem intézkedett. (Nyomozati iratok 331. naplósám alatti belső ellenőri jelentés.)
- Az ítélet 4. oldal 6. bekezdését azzal egészíti ki, hogy Kistarcsa polgármestere 2005. szeptember 14-én is tett feljelentést ismeretlen tettes ellen 3.000.000 Ft eljárási illeték hiánya miatt és kérte a hanyag, vagy hűtlen kezelés miatt az eljárás lefolytatását. (Nyomozati iratok I. kötet 17. oldal.)

A fentiek szerint kiegészített tényállás az ítéltábla álláspontja aszerint már minden tekintetben megalapozott, az mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, ezért az irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az ítéltábla megállapította, hogy az első fokon eljáró Pest Megyei Bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat ítélete indokolásában részletesen értékelte. Ennek során megindokolta, hogy a vádlott védekezését mely bizonyítékok alapján és miért vetette el. Kitért arra, hogy a vádlott a kiadmányozási jogkört kizárólag a Kft. építési engedélye vonatkozásában - csak és kizárólag ebben az egy ügyben - magához vonta. Ezt az okirati bizonyítékok, továbbá tanú1., tanú2., tanú3., tanú4., valamint tanú5. vallomása is bizonyította. A tényállásban feltüntetett építési engedélyek tartalma, azokon a vádlott aláírásai kétséget kizáróan bizonyítják, hogy a vádlott azért vonta magához a Kft. építési engedélyezésének ügyét, hogy az építtető tulajdonát képező Kft-

t előnyös helyzetbe hozza annak érdekében, hogy az az építési szabályzatban foglaltak ellenére a korlátozás alá vont önkormányzati területen forgalomképes társasházi lakásokat építsen.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan és helytállóan tárta fel a Kistarcsa Nagyközség Önkormányzati Képviselő Testületének a helyi építési szabályzata alapján azt a tény, hogy a volt Fésűsfonó Gyár területét is magába foglaló 000/00., 000/00. és 000/00. hrsz-ú ipari, kereskedelmi vegyes gazdasági besorolású területen csak a tulajdonos, a használó, a személyzet számára építhető lakás, míg társasház építése nem lett volna engedélyezhető. Az építtető a saját tulajdonát képező Kft. számára a kérdéses helyrajzi számú területekre nyújtotta be az építési engedély iránti kérelmét. Tisztában volt a terület vegyes gazdasági jellegével, erre a tervezéssel megbízott tanú5. is figyelmeztette, amikor tudomására hozta, hogy a kérdéses területen csak szolgálati lakások építhetők. A vádlottat tanú5. ugyancsak figyelmeztette e körülményre, ugyan így tanú2. is. Ennek ellenére a vádlott hivatali hatáskörét megszegve, a Kft. építési ügyeit kizárólagos hatáskörébe vonva engedélyt adott a vegyes gazdasági besorolású önkormányzati területre társasházi lakások építésére. Ezáltal a Kft-t többszörösen is előnyös helyzetbe hozta, egyrészt a Kft. pályáztatás nélkül jutott az építési területhez, másrészt az önkormányzati építési szabályzatban foglaltak ellenére ott forgalomképes társasházi lakásokat építhetett. További előnyt jelentett a Kft. számára az is, hogy a vádlott hivatali köteleességét ugyancsak megszegve nem intézkedett az építési engedélyekre vonatkozó illetékek megfizetése tárgyában sem. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a meg nem fizetett illetékekkel kapcsolatban a belső ellenőri vizsgálat által készített jelentés, tanú2. vallomása és a polgármester által tett feljelentés kétséget kizáró módon bizonyítja a vádlott köteleességszegését, amelynek révén a Kft. jogtalan előnyhöz jutott.

Az első fokon eljáró Pest Megyei Bíróság helytálló és logikus érvelés mellett mutatott rá arra, hogy a vádlottnak a saját hanyagságára és állítólagos „lokálpatriótizmusára” történt hivatkozása nem megalapozott. A vádlott a jegyzői beosztását felhasználva szándékosan szegte meg az önkormányzat építési szabályzatában foglaltakat annak érdekében, hogy a Kft-t jogtalan előnyben részesítse az építési engedély megadásával, illetőleg az illetékfizetési kötelezettség elhalasztásával. A vádlottnak a védekezését kétséget kizáró módon cáfolják a már hivatkozott tanúk vallomásai, a bizonyítás anyagává tett okirati bizonyítékok tartalma, közöttük az építési engedélyekre vonatkozó okiratok és a belső ellenőri vizsgálat anyaga.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és cselekményét is a törvénynek megfelelően minősítette, amikor bűnösségét a Btk.225.§ szerinti hivatali visszaélés bűntettében megállapította. A cselekmény minősítésével kapcsolatban az ítéletábra utal arra, hogy a vádlott teljes mértékben tudatában volt annak, hogy az önkormányzat építési szabályzata értelmében azokon az ipari területeken, amelyre az építtető előbb a maga, majd a Kft. részére társasházi lakásokra építési engedély kiadását kérte, csak szolgálati lakások építhetők, ott társasházi - forgalomképes - lakások építésére engedély nem adható. A vádlott annak érdekében - abból a célból - szegte meg hivatali köteleességét, hogy a Kft. részére olyan társasházi lakások építésére adjon engedélyt, amelyek forgalomképesek,

azok haszonnal értékesíthetők, illetve - miként arra korábban már utalt - a Kft. pályáztatás nélkül jutott az építési engedély birtokába, így az előny nála mindenképpen kimutatható. Ugyanakkor előnyként kell számításba venni a javára az illetékfizetési kötelezettség halasztását is, mivel a Kft. csak az építési engedélyek kiadását követően hosszabb idő elteltével tett eleget illetékfizetési kötelezettségének.

A megyei bíróság lényegében helyesen sorolta fel a büntetés kiszabásánál irányadó bűnösségi körülményeket, amely közül az enyhítő körülmények annyiban szorulnak helyesbítésre, hogy a vádlott javára csak a jelentős időmúlás vehető enyhítőként figyelembe, míg az eljárás elhúzódása már nem, mert az a javára kétszeres értékelést jelentene, ezért ez utóbbira történt utalást az ítélet tábla mellőzi. A súlyosító körülmények felsorolása helyes, az csupán annyiban szorul kiegészítésre, hogy a vádlott a korábbi elítélései tárgyát képező cselekményeit, valamint a jelen eljárásban elbírált cselekményét is hivatása gyakorlásával összefüggésben valósította meg.

A fenti bűnösségi körülmények egybevetése alapján a megyei bíróság megalapozottan döntött akkor, amikor a vádlottal szemben a fokozatosság elvét is szem előtt tartva a törvényi büntetési tétel alsó határát csekélyebb mértékben meghaladó - 6 hónapi időtartamban megállapított - szabadságvesztés büntetést látott arányban állónak a vádlott cselekménye tárgyi súlyával és az alanyi bűnösségének fokozottabb voltával. Megalapozottan foglalt állást akkor is, amikor úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben a büntetési célok eléréséhez nem szükséges a szabadságvesztés büntetés végrehajtása, ezért azt a törvényben meghatározott időtartamban 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet tábla a vádlottal szemben kiszabott és végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetéssel egyetértett és úgy ítélte meg, hogy az minden tekintetben alkalmasnak mutatkozik a vádlottal szemben a Btk.37.§-ban írt büntetési célok elérésére.

Az ügyésznek az előzetes mentesítés mellőzésére vonatkozó indítványa alapos.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróságnak az előzetes mentesítés megadására vonatkozó álláspontja téves. Megállapítható, hogy a vádlott korábban már kétszer állt bíróság előtt. Mindkét esetben hivatásának gyakorlásával összefüggő bűncselekmény miatt ítélték el, jelenleg is vezető beosztásának felhasználásával követte el a bűncselekményt és a jogász hivatásához méltatlan magatartást tanúsított. Az ítélet tábla álláspontja szerint ezért az előzetes mentesítés megadására a vádlott nem érdemes. E tekintetben egyetértett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványával és az elsőfokú ítéletnek az előzetes mentesítés megadására vonatkozó rendelkezését mellőzte.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az ügyésznek a pénzmellékbüntetés alkalmazására vonatkozó indítványa nem alapos, e tekintetben osztotta a vádlott kirendelt védőjének a mellékbüntetés alkalmazására vonatkozó álláspontját. A vádlottnak a nyilvános ülésen tett nyilatkozata és a becsatolt okirat alapján megállapítható, hogy nevezett álláskereső támogatásban részesül, vagyona nincs, a támogatás összegéből élettársa eltartásához is hozzájárul. Ekként a pénzmellékbüntetés alkalmazásának a Btk.64.§ (1)

bekezdésében írt törvényi előfeltételei a vádlottnál nem állnak fenn, ezért az ítéltábla a pénzmellékbüntetés alkalmazására vonatkozó ügyészi indítvánnyal nem értett egyet.

A megyei bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta, míg a Be.372.§ (1) bekezdése alapján az előzetes mentesítésre vonatkozó ítéleti rendelkezést megváltoztatta és azt mellőzte.

A vádlott bűnösségét a bíróság megállapította, ezért a Be.338.§ (1) bekezdése alapján a vádlottat kötelezni kellett a másodfokú eljárásban felmerült 12.345 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A felülbírálat során észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság a bűnügyi költséggel kapcsolatos jogszabályhelyet ítélete 8. oldalának utolsó bekezdésében tévesen jelölte meg, amikor a Be.338.§ (1) és (3) bekezdését hívta fel a bűnügyi költségre kötelezés alapjául. Ezért azt annyiban helyesbítette, hogy a vádlott a Be.338.§ (1) bekezdése alapján köteles az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget viselni, míg a (3) bekezdésre történő utalást mellőzte. Ugyancsak mellőzte az ítélet 9. oldalán az „alkalmazott egyéb jogszabályok” köréből a Be.338.§ (1) és (2) bekezdésre történt utalást, miután ez a bűnügyi költség viselésére vonatkozó törvényhely ismételt - és részben téves - megjelölését tartalmazza.

Az ítélet ellen a Be.386.§ (1) bekezdése alapján további fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2010. év január hó 12. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Hildenbrand Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Pest Megyei Bíróság 15.B.76/2006/29. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.141/2009/12. számú ítélete folytán 2010. január 12. napján a rendelkező részben írt változtatással jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2010. év január hó 12. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Henschl Edina

írnok